

LBRIS

We know
books

Mircea Sântimbreanu

Recreația mică

REGIS

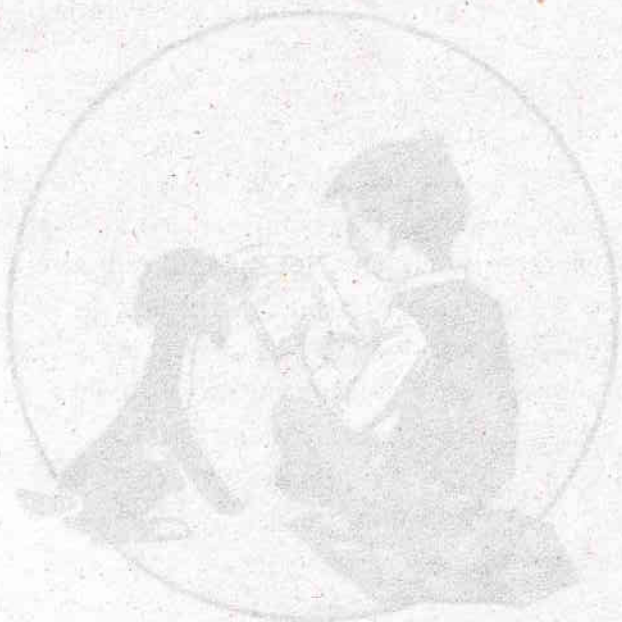
Cuprins

„Moment organizatoric”	We know books	3
Apă pentru note chioare		6
Cel mai bun prieten		8
Puiul de girafă		12
Primul curcubeu		15
Elefanți în rochițe		18
O mare rușine		23
Oameni fără imaginație		31
Mama mamușilor mahmuri		36
Gogoșa furioasă		41
Negustor de pești		43
Tata doarme?		45
Cum se prinde o muscă?		48
Sirop de ridichi		54
O mică minciună		58
Mărul		61
Expediția		64
Unde-i casa?		67
Ghețușul		70
Mănușa		72
Sfârșit de iarnă		77
Poveste fără termometru		82
Melcul mincinos		85
Inima iepurașului		90
Cățelul își vâra coada!		93
Prieteni și șoareci		97
N-ați văzut un mânz maro?		101
Ma-ma!		107
Supărarea		110
Luna de pe cer		113
Poveste cu Broasca-Țestoasă		118
Povestea elefantului flămând		123

LBRIS

We know
books

Recreația mică

Textul este reprodus integral după
cartea RECREAȚIA MICĂ apărută la
Editura Ion Creangă în anul 1999

Editura REGIS

www.regiseditura.ro

Tel./Fax: 021.222.26.16; 0744.75.65.86

„Moment organizatoric”

Ați observat, desigur: în materie de vacanță școlară, toți copiii se trezesc — dar ce zic eu? — se nasc specialiști. Luați-l pe primul pici și puneți-l să spună ce are de gând să facă el în aceste trei luni de vară. O să vedeți, parcă-i un arc scăpat din rost:

– Cutare, pe urmă cutare ș.a.m.d. Și iarăși cutare și cutare etc., etc.

...Parcă-l apucă o furnicătură, un fel de zăpăceală — asta-i cuvântul — iar la sfârșitul verii, privind în gol, ca la o păpădie golașă, cu fulgii risipiți, îl mai și auzi:

– Ah, ce frumos a fost...

Când mă gândesc la ce ar putea face, în ce ar putea preface acest bulgăre de timp, aur, nu alta, mă apucă mila. Fără exagerare. Bineînțeles, tot secretul este să chibzuiești, să n-o iei razna prin păpușoi, să croiești pe îndelete, să mășori de zece ori înainte de a tăia o dată. Altfel, iese, cum se spune, dintr-o piele de vacă abia o teacă.

Și câtă dreptate are tovarășul diriginte:

– Într-o vacanță vă puteți alege cu un câștig pentru toată viața. Puteți face o mie de flecușete, puteți căra toată ziua tranzistorul după voi și învăța o sută de melodii cu „Ciau bambina...” Dar puteți citi operele complete ale unui autor sau învăța o limbă străină... Puteți merge de zece mii de ori până la colțul străzii, dar se poate face și turul României. Alegeți! Totul este să pui „cap compas” spre o țintă mare, demnă de anotimpul vacanței. Asta ar fi momentul organizatoric al vacanței. Da, vasăzică, să alegi, să chibzuiești, să nu risipești bancnota de un miliard de secunde a vacanței, ca orbul făina din mână...

Acestea, nu încap în doială, erau gândurile cu care Mielu Fărâmiță, aflat în șezlongul de sub dud, intra în vacanța mare. Veți recunoaște: gânduri mari, cu totul și cu totul demne de stima orișicui. Și un asemenea dispreț față de ușurătate nu putea, n-avea cum să nu-și pună pecetea nu doar pe întreaga lui vară, ci chiar asupra viitorului său. Căci nu erau ispite sclipind în gol ca niște fulgere sterpe, de secetă. Nu.

Băiatul medita adânc, întorcea pe toate fețele fiecare idee, cântărea fiecare proiect, până la miligram, în balanța importanței, a utilității, parcă și-ar fi făcut bagajul pentru o călătorie în lună. Ce iau cu mine, ce las deoparte, ce e indispensabil pentru tot restul vieții? Și totul notat, scris, consemnat. De unde știu? Știu! E doar o bănuială? Nici vorbă, am și probe. Probe scrise. Căci am intrat în posesia jurnalului acestui „moment organizatoric”, moment care, ce-i drept, a durat trei luni încheiate. Și dacă, dragi cititori, alegându-vă voi înșivă drumul vacanței, veți folosi întrucâtva marea lui experiență, iată, vi-l aduc la cunoștință, precizând că n-am schimbat nicio iotă, tocmai pentru a sublinia atât orizontul, cât și marea încărcătură de ambiție a bunului meu prieten Mielu Fărâmiță.

18 iunie. Să învăț limba franceză la perfecție.

20 iunie. Și germana.

26 iunie. Să învăț călăria.

28 iunie. Cu sărituri la obstacole? Cu!

6 iulie. Să învăț pe dinafară 50 de poezii.

10 iulie. Să învăț înotul.

12 iulie. Plus săriturile de la trambulină? Plus!

15 iulie. Dac-aș învăța zilnic 5-10 cugetări și aforisme, la toamnă aș ști o mie. O comoară!

22 iulie. Aș putea să mă pun la punct cu arta ortografică.

29 iulie. Să mă înscriu și la un cineclub.

4 august. Uitasem muzica! Într-o vacanță se poate învăța pianul. Și acordeonul.

7 august. Chitara e foarte frumoasă...

12 august. Voi învăța gimnastica. (Inele, paralele, sol și chiar subsol.)

20 august. Cred că aș putea crește porumbei. Voi face columbofilie.

26 august. Și iepurofilie.

3 septembrie. Să îmi dresesz cățelul. Mai mult ca perfect. Nu e simplu, de aceea vara trecută mi-a ieșit cam imperfect.

7 septembrie. Ce-ar fi să m-apuc de canotaj?

9 septembrie. Ori de schiuri pe apă?

12 septembrie. Prefer pescuitul subacvatic.

Acesta este jurnalul. Priviți-l, pipăiți-l. Totul e scris curat, ordonat, rod vizibil al chibzuinței. Numai că fiecare rând este tăiat. Și-o fi realizat bunul meu prieten, pe rând, toate proiectele? O, dar atunci trebuie găsit și aclamat, purtat pe umeri, aruncat în slăvi! Dar unde ești tu, Mielu Fărâmiță, titan al timpului liber? Unde să te găsim, copil minune al vacanței? ...L-am căutat. Și l-am găsit. Bineînțeles, tot în șezlongul de sub dud. Avea în față o altă foaie de hârtie, nou începută. Pe ea scria cu litere groase, de tipar, așa:

15 septembrie. MĂINE ÎNCEPE ȘCOALA. HOTĂ-

RĂREA MEA ESTE DEFINITIVĂ: VOI FI PREMIAN-
TUL CLASEI!

16 septembrie. AL ȘCOLII!

20 septembrie. AL MUNICIPIULUI!

Obosit, băiatul ațipise. Era 21 septembrie. Școala începuse de o săptămână.

Apă pentru note chioare

Într-o zi, fetița din povestea noastră se așeză la măsuța ei de lucru și scoase caietul de aritmetică, pentru ca să-și facă exercițiul pentru a doua zi.

Afară era soare, o boare de vânt umfla din când în când perdelele și atunci cerul se arăta albastru, chiar în pervazul ferestrei.

„Acum e prea frumos afară, își zise mica școlăriță. O să scriu mai târziu!” Ieși în curte, cu gândul să se așeze pe prispă, dar întâlni un fluture care o duse în livadă. Acolo, fluturele pieri peste acoperișuri, dar școlărița noastră nu rămase singură. Veni un cățeluș care o purtă zburdalnic din mușuroi în mușuroi, până la crângul din marginea satului. Dar nici acolo nu rămase singură. În jurul ei erau brândușe, viorele, clopoței... Nu peste mult veni și înserarea și fetița se întoarse acasă. Zări caietul deschis pe măsuță și zise:

„Acum e prea târziu. Mi-e somn... O să-mi scriu exercițiul într-o recreație, mâine..”

Așa se face că, a doua zi, în caietul ei de aritmetică, dedesubtul exercițiului făcut pe jumătate, se ivi o notă. Era o notă ca toate notele, scrisă cu cerneală roșie, numai că era subțirică, lunguiață și ascuțită ca un firicel de arpagic de-abia răsărit. Într-un cuvânt, era una din acele note mici, ce se înfig precum un spin în inima oricărui școlar, și care pricinuiesc atâtea neazuri până ce se smulg de acolo. Ați ghicit, desigur, copii: nota cu pricina era un patru.

Privindu-și supărată nota cea mică, fetița se cufundă în visare, zicându-și:

„Ce bine ar fi ca notele acestea mici să crească așa cum cresc legumele pe straturile grădinarului! Să iei săpăliga și să sapi puținel în jurul notei, să-i pui la nevoie un arac, s-o uzi cu stropitoarea o dată, de două ori sau chiar toată ziua, și nota mică să se înalțe și să se împlinească de la o zi la alta sau de la un ceas la altul..”

Gândindu-se așa, fetița noastră se și vedea cu stropitoarea în mână, printre straturile de note mici. Apoi se închipuia stând la umbră, pe un scăunel, în timp ce sub căldura soarelui notele se rotunjeau, iar patru cel roșu și subțirel se prefăcea pe la chindie într-un nouă gras ca un ardei.

Și în visul său fetița se plimba cu mâinile la spate prin grădina notelor, apa gâlgâia din stropitoare, iar soarele încălzea minunata recoltă de opt, nouă și zece...

Apoi, deodată, trezindu-se din vis, fetița se posomorî. Nota cea mică din caietul său nu crescuse defel,

ci rămase parcă mai sfrijită și mai pirpirie. Atunci ea izbucni în plâns, și lacrimi grele și roiră din ochii săi, ca dintr-o stropitoare.

Și plângând așa, fetița se opri uimită. Căci prin răsfângerea lacrimilor nota cea mică i se păru dintr-odată schimbată. Părea un nouă!

„Iată cum crește o notă mică, se bucură ea. Stropind-o cu lacrimi!”

– Ai văzut cum a crescut?

Fetița văzuse. Acum știa cum crește o notă mică și firavă cât un fir de arpagic. Nu era nevoie nici de stropitoare minunată și nici de umezeala lacrimilor, ci doar de stăruință și, poate, câteodată, de o bobită de sudoare.

Cel mai bun prieten

Cine din toată clasa a patra s-ar fi așteptat la o lucrare de control atât de ușoară? Cel mai bun prieten, așa scrisese domnul învățător pe tablă și acum îi povățuia să nu se grăbească, să chibzuiască înainte de a începe să scrie și, mai ales, să lase să vorbească faptele, cât mai bine alese și mai frumos rediate.

– Acum la treabă, spusese dânsul în încheiere, dar Tomiță o și pornise, ehe, nu avea el nevoie de îndemnuri și sfaturi la acest subiect, totul era să-i ajungă tim-

pul, să poată spune totul sau măcar cât mai mult și mai amănunțit despre Tănase, bunul și înțeleptul Tase.

Dar îi vor ajunge pentru aceasta cincizeci de minute ca să nu îi scape acel ceva atât de... (Tomiță căuta, probabil, cuvântul subtil sau inimitabil) atât de... caracteristic (uf!) care... despre care... căruia...?

Ce? Cum? S-a și poticnit? Reciti, puțin speriat, propozițiile scrise din primul avânt: „Cel mai bun prieten al meu este Tănase. El vorbește foarte frumos...” Da, asta așa este, asta e caracteristica lui. Perfect. Și mai departe cum să continue? Să-i descrie vocea, glasul acela blând, ușor tremurat, învăluitoare, niciodată răstit, parcă suferind?... Să-i înfățișeze la început chipul, sau mai bine ochii aceia mari, mereu mirați, în care parcă aburea totodată blândețe și ceva mult mai adânc?... O, numai dacă ar avea cuvinte! Și timp... Pentru că, nu-i așa, era necesar să și povestească, sunt doar atâtea întâmplări între doi prieteni, de pildă chestia cu bicicleta. Când s-a petrecut oare? În vară? Nu. Mai târziu, toamna, sigur că da, prin octombrie, cum să uiți ziua aceea de miere, strada aceea pardosită de rugina frunzelor căzute, cu soarele ce se lăsase jos-jos, jucându-se parcă de-a prinsesele cu funigeeii? Ziua când bunul Tase i-a făcut praf bicicleta. Da, dar ce frumos i-a cerut-o! O clipă, doar o clipă a stat în cumpănă el, Tomiță, dar în secunda aceea un nor a trecut prin ochii bunului Tase, iar glasul său l-a învăluit stins și îndurerat:

– Bine, Tomiță... Știam eu: de la un pom mic nu poți avea decât o umbră pe măsura lui.

– Ce vrei să spui?

– Nimic, doar că prietenul fără bunătate e ca o casă fără ușa, ca o corabie fără vânt, ca un izvor fără apă...

– ?!

– Și mă mai gândesc la Titus, împăratul romanilor, care, aducându-și aminte, într-o seară, la cină, că în ziua aceea nu făcuse niciun bine, a zis: „Prietenii, am pierdut ziua de azi”. Ei, îmi dai bicicleta? Numai o tură.

– Și dacă mi-o paradești?

Pe chipul bunului Tase se citea mirare și un blând reproș de om neînțeles, lovit pe nedrept.

– Tomiță, i-a spus, ține minte, un prieten adevărat face binele fără să se gândească la urmări, iar felul cum dai prețuiește mai mult decât ceea ce dai. Sau, altfel zis: dacă ți-e greu să dai, și totuși dai, ce te mai costă să adaugi și un zâmbet?

– Bine, dar numai o tură.

„Sigur, numai o țără”, mi-a răspuns Tase peste umăr și a dispărut.

După vreo două ceasuri — se înserase aproape — bunul Tase s-a întors. Fără bicicletă. Mi-a explicat că a intrat într-un grilaj, că a reușit abia-abia să scoată roata dintre țărășii de fier, dar că ghidonul s-a înțepenit între drugii, așa că a rămas acolo.

– Și dacă-mi șparlește cineva farul?

– N-ai nicio grijă. E zob. Eh, e târziu, eu m-am cărat, a mai zis și a adăugat mai blând ca niciodată: Și nu uita, Tomiță: binefacerea este ca luna. Numai când e plină e frumoasă!

– Bine, dar eu ce fac? Ce mă fac? am îngăimat. Ce-o să zică mama?

– Răsplata virtuții se află în ea însăși. Nu trebuie să te temi de ceea ce nu poți evita. Cine se teme e pe jumătate învins. Napoleon a spus: „Meritul fără curaj e un cal priponit, șchiop...”

Și dus a fost...

O, dar mai târziu, prin iarnă, ce nouă pildă de înțelepciune i-a dat... Cum ar putea uita Tomiță ce frumos i-a vorbit după întâmplarea cu săniuța? Pentru că, în ziua aceea, când i-a împrumutat săniuța, nu s-au mai întâlnit. Tomiță degerase, dârdâia și tropăia, dar Tase i-a explicat a doua zi totul... Și ce frumos sunau cuvintele lui:

– Vezi tu, dragul meu Tomiță, rădăcinile binefacerii pot părea amare, dar cât de dulci sunt fructele... Și fă binele până la capăt. Căci și cu puii și cu ouăle și cu cloșca grasă și cu porumbul în pătul...

Și câte lucruri frumoase n-a mai aflat el atunci, gândeste Tomiță luminat. Unui om ca Tase poți să-i dai totul, și haina de pe tine, fără părere de rău... Și parcă nu i-a dat-o? Nu i-a împrumutat el paltonul în ziua aceea cu lapoviță? A doua zi i l-a adus. Acasă, că el se îmbolnăvise. Și în palton a găsit un caiet nou, iar pe prima filă scria: Cugetări și proverbe pentru Tomiță. Bunul Tase, cum se gândise la el! Cum să nu-i fii recunoscător? Că n-a venit să-l vadă o săptămână, măcar să-i arate lecțiile? Că pe urmă l-a trimis, abia pus pe picioare, în locul lui la dezăpezire? Da, dar toate i le-a explicat așa frumos...

– Mai aveți trei minute, încheiați, se aude glasul învățătorului.

Tomiță tresare. Se uită buimac pe caiet. A rămas tot la primele propoziții. În jur copiii își dezmoțesc degetele. În dreapta sa, Tănase scie, scie... Tomiță aruncă o privire pe caietul lui. A scris vreo șase pagini, în fiecare frază e câte ceva subliniat: Napoleon zice... Într-o zi Alexandru cel Mare... Califul Harun al Rașid a spus...

Îl aude, parcă răstit:

– Ce stai ca o cloșcă? Scrie și tu așa: Pentru un suflet mare prietenul e mai mult ca un frate. A spus-o marele Bălcescu... Scrie, Tomiță, uite, îți spun eu ce să scrii, ascultă și scrie repede: Prietenia e un soare fără apus și fără nor...

Dar Tomiță nu-l ascultă. Citește fără grabă rândurile scrise: Cel mai bun prieten al meu este Tănase. El vorbește foarte frumos...

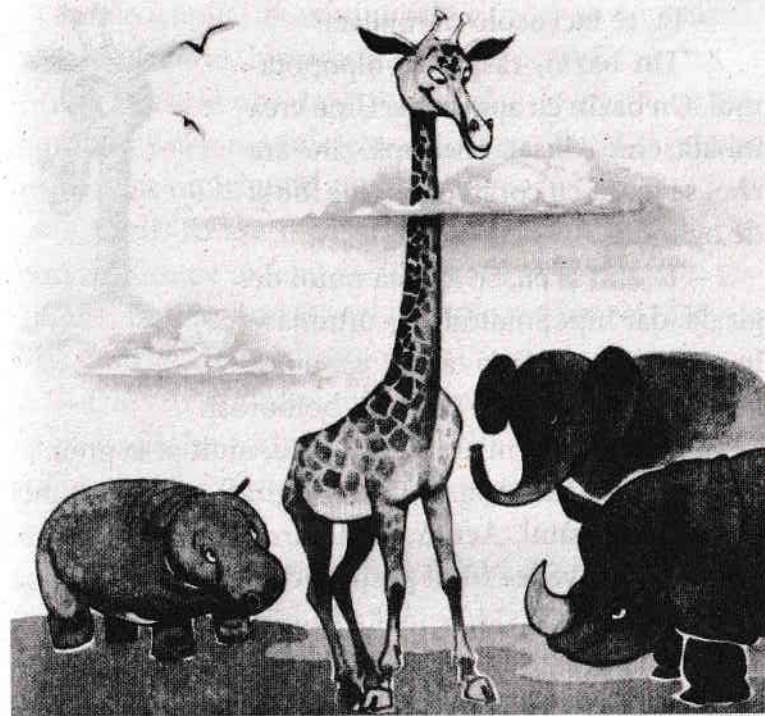
Simte că îl podidește, așa, deodată, o tristețe, ceva amar și nedeslușit ca o sfârșeală. Și șterge totul. Apăsat. Cuvânt cu cuvânt.

Puiul de girafă

De cum se născuse, în luminișul din marginea junglei, puiul de girafă își roti privirea de jur împrejur. De după tufișul unde se afla, nu se vedea mare lucru, dar se auzeau niște pași greoi și foșnet de frunziș, așa încât își lungi puțințel gâtul. Cam de un metru. Oho, acum era altceva, acum vedea totul până la marginea luminișului. De acolo venea zgomotul. Era un elefant.

– Ce faci acolo? întrebă puiul de girafă.

– Fac un drum. Un drum nou.

– Ce bine, se bucură puiul de girafă, te ajut și eu, adăugă el, dar elefantul își văzu de treburi ca și cum nu l-ar fi auzit.

Mult mai târziu, după ce doborî vreo trei copaci și îi rupse cu trompa ca pe niște bețe de chibrituri, își șterse nădușeala de pe frunte și răspunse gâfâind:

– Asta e o treabă prea grea pentru tine. Tu n-ai să faci drumuri niciodată.

Și plecă. Rămas singur, puiul de girafă se întristă oleacă, dar, nu peste mult, un alt zgomot îi atrase atenția. Venea de dincolo de ierburile înalte ce înconjurau luminișul. Își lungi gâtul cu încă un metru și atunci dădu cu ochii de hipopotam.